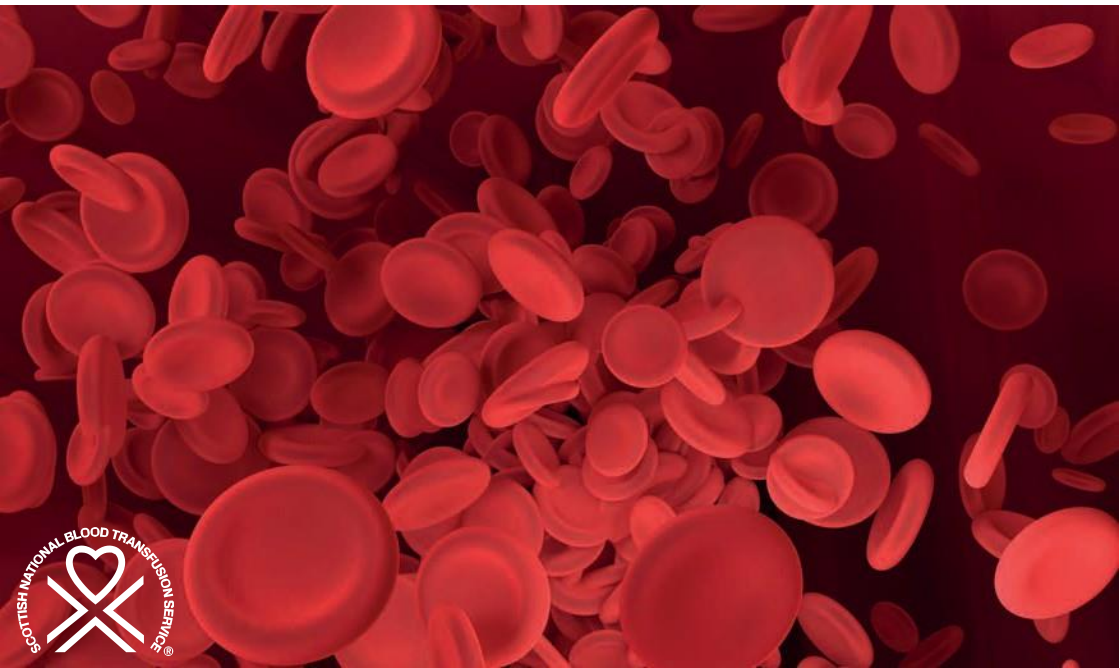

Одержання переливання крові

Інформація для пацієнтів та їхніх родин, доглядальників і опікунів

Важлива інформація для всіх пацієнтів, яким може знадобитися переливання еритроцитів, тромбоцитів або плазми.

Додаткову допоміжну інформацію щодо окремих компонентів крові, конкретних груп пацієнтів і дітей молодшого віку можна отримати в місцевій службі переливання крові.

У цій брошурі пояснюється, чому Вам можуть порадити переливання таких компонентів крові, як еритроцити, тромбоцити або плазма.

Як і будь-яке інше лікування, переливання слід проводити лише тоді, коли це абсолютно необхідно, і лише після ретельного обмірковування. Ризик проведення процедури переливання крові буде зважений із ризиком відмови від цієї процедури.

У разі невідкладного стану, ймовірно, не буде можливості обговорити всі варіанти завчасно. Якщо це станеться, Ваш лікар обговорить з Вами проведення Вам процедури переливання, щойно матиме таку змогу.

Якщо у Вас є картка, в якій зазначено, що Вам потрібна кров певного типу, або якщо Ви знаєте це зі своєї історії хвороби, будь ласка, якомога швидше покажіть цю картку члену бригади медиків, яка надає Вам допомогу, і попросіть його передати цю інформацію лікарняній лабораторії трансфузіології.

Чому мені може знадобитися переливання крові? Кров складається з декількох різних видів клітин і речовин:

- Еритроцити переносять кисень по організму; нестача здорових еритроцитів називається анемією. Переливання еритроцитів зазвичай проводиться через нестачу еритроцитів у крові, пов'язану з тим, що організму не вистачає сировини для їх синтезу, чи з тим, що він не виробляє їх у достатній кількості, або через втрату крові. У деяких випадках анемію можна лікувати такими лікарськими засобами, як препарати заліза; в інших випадках переливання крові може бути найкращим або єдиним варіантом
- Тромбоцити – це клітини крові, які запобігають кровотечі та допомагають крові згорнутися. Переливання тромбоцитів може

знадобитися або для збільшення кількості тромбоцитів у Вашій крові, або для заміни тромбоцитів, які не функціонують належним чином, з метою зупинення чи профілактики кровотечі

- Плазма – це рідина у складі крові, яка переносить клітини крові по всьому організму. Переливання плазми може знадобитися для зупинення або профілактики кровотечі, якщо у Вас спостерігається нестача факторів згортання крові. Компоненти плазми включають свіжозаморожену плазму (СЗП), яка містить багато різних факторів згортання, і кріопреципітат, що переважно містить фактор згортання, який називається фібриногеном.

Більшість людей можуть впоратися з втратою помірної кількості крові, не потребуючи переливання крові, оскільки з часом організм вироблятиме нові клітини крові та плазму, щоб компенсувати втрачене.

Однак, якщо втрачається більша кількість крові, переливання крові може бути найкращим способом швидкого відновлення кількості крові. Компоненти крові можуть бути використані для компенсування кількості крові, втраченої під час великих операцій, після нещасних випадків і у разі ускладнень під час пологів.

Іноді кістковий мозок, який виробляє клітини крові, не функціонує належним чином. Це може бути наслідком хвороби або певних видів лікування, наприклад хіміотерапії чи променевої терапії. Таке явище може бути тимчасовим або довгостроковим. У цьому випадку буде розроблено план лікування відповідно до Ваших конкретних потреб.

Чи є переливання крові єдиним методом лікування?

Ваші лікар або медсестра пояснять, чому Вам потрібно переливання, і обговорять ризики, переваги та наявність альтернативних методів лікування. Важливо, щоб Ви розуміли, навіщо потрібне переливання, і щоб у Вас була можливість поставити будь-які запитання.

Якщо анемія у Вас викликана низьким рівнем заліза в крові, прийом харчової добавки заліза може зменшити потребу в переливанні крові. Будь ласка, обговоріть зі своїм лікарем, чи підходить це Вам.

Як дорослий Ви маєте право відмовитися від переливання крові, але Ви повинні розуміти наслідки цієї відмови. Деякі види лікування або операції неможливо безпечно провести без переливання. Що стосується дітей та пацієнтів, яким важко зрозуміти складну медичну інформацію, бригада медиків працюватиме з пацієнтом та його родиною або опікунами, щоб допомогти прийняти рішення, які відповідають інтересам цих пацієнтів.

Якщо Вам проводять операцію, може знадобитися переливання крові, але під час операції існує можливість повторно використати Вашу власну кров за допомогою процесу, відомого як «аутогемотрансфузія». Запитайте медиків, які надають Вам допомогу, чи може бути здійснений цей процес, і якщо так, чи підходить він Вам.

Крім того, іноді для зменшення крововтрат і, отже, зменшення потреби в переливанні можна використовувати лікарські засоби, які покращують згортання крові, такі як транексамова кислота.

Що я можу зробити перед операцією, щоб зменшити потребу в переливанні крові?

Якщо Вам запланована операція, під час якої Ви можете втратити певну кількість крові, Вам слід пройти перевірку, щоб визначити, чи не страждаєте Ви на анемію. Вам можуть порадишити приймати препарати заліза протягом кількох тижнів до операції – запитайте свого лікаря в клініці або свого лікаря загальної практики, чи це стосується Вас. Вам також буде корисно переконатись, що Ви вживаєте достатню кількість продуктів, які містять залізо. Різноманітне та збалансоване харчування, як правило, повинно забезпечувати достатнє споживання заліза.

Якщо Ви приймаєте варфарин або інші антикоагулянти, аспірин чи інші антитромбоцитарні препарати (усі вони можуть називатися лікарськими засобами, що розріджують кров), порадьтеся зі своїм лікарем щодо того, чи слід Вам припинити прийом цих препаратів перед операцією. Припинення застосування цих препаратів може зменшити обсяг кровотечі, але може підвищити ризик інших проблем. Ви повинні проконсультуватися з лікарем, перш ніж припинити прийом будь-яких ліків.

Як мені переливатимуть кров і як я почуватимусь?

Переливання зазвичай здійснюється через трубку безпосередньо у вену на руці. У деяких випадках переливання можна проводити через центральний венозний катетер, особливо якщо у Вас встановлений такий катетер для лікування Вашого захворювання.

Щоб визначити відповідну кількість крові для переливання Вам, рекомендується записати Вашу вагу. В межах лікування Вам можуть ввести більше одного пакета крові. Переливання одного пакета еритроцитів може зайняти до 4 годин, але за потреби його можна безпечно провести швидше. Звичайне переливання тромбоцитів і плазми займає, як правило, від 30 хвилин до 1 години для кожного пакета.

До, під час і після переливання будуть реєструватися такі параметри стану, як температура, частота пульсу та артеріальний тиск, і протягом усього цього процесу Ви будете перебувати під ретельним наглядом. Більшість людей не відчувають нічого незвичайного під час переливання.

Ризики, пов'язані з переливанням крові

Переливання крові є поширеною процедурою, яка може врятувати та покращити життя, а смерть через переливання трапляється надзвичайно рідко. У більшості пацієнтів, які отримують переливання крові, не виникає ускладнень або проблем.

Однак існують пов'язані з цією процедурою ризики, які поділяються на чотири основні категорії:

Помилка ідентифікації пацієнта

Існує багато перевірок, щоб зробити Ваше переливання максимально безпечним. Персонал проводить ретельну

ідентифікацію, щоб переконатися, що Ви отримуєте відповідний безпечний для Вас компонент крові.

Перед переливанням крові у пацієнта беруть зразок крові для перевірки на відповідність. Ваші ідентифікаційні дані повинні бути нанесені на пробірку зі зразком у Вашій присутності. Вас попросять підтвердити Ваше повне ім'я та дату народження, і ці дані будуть перевірені за ідентифікаційним браслетом (для всіх госпіталізованих пацієнтів) і формою запиту на кров або еквівалентними засобами ідентифікації. Ця перевірка має підтвердити, що зразок береться від відповідної людини.

Носіння ідентифікаційного браслета є обов'язковим для всіх пацієнтів, які мають отримати переливання крові.

Безпосередньо перед переливанням крові Вас знову попросять назвати Ваше повне ім'я та дату народження. Цю інформацію буде звірено з Вашим ідентифікаційним браслетом, пакетом з компонентами крові та рецептом. Повідомте співробітників, якщо будь-які дані або написання імені на Вашому ідентифікаційному браслеті є неправильними.

Правильна ідентифікація має вирішальне значення

Будь ласка, нагадайте співробітникам запитати у Вас цю інформацію, якщо вони цього не зроблять.

Реакції

Більшість людей не мають незвичних відчуттів під час переливання. Медики, які надають Вам допомогу, повідомлять, чого Вам слід очікувати. Важливо, щоб Ви повідомили співробітника лікарні, якщо у Вас з'являться будь-які симптоми під час або після переливання. Деякі реакції можуть виникати через декілька годин або днів після переливання. Тяжкі реакції на переливання крові є дуже рідкісними, але у разі їхньої появи співробітники навчені їх розпізнавати та лікувати.

У деяких людей можуть виникати легка лихоманка, озноб, почервоніння обличчя або висипання, що зазвичай є наслідками легкої імунної реакції або алергії. Ці явища легко вилікувати, наприклад, шляхом застосування парацетамолу або проведення більш повільного переливання.

Бригада медиків також оцінить, чи є у Вас ризик накопичення рідини у системі кровообігу, щоб можна було вжити заходів для запобігання цьому. Під час переливання за Вами спостерігатимуть для виявлення будь-яких симптомів задишки. Цей симптом є дуже серйозним, тому Ви повинні негайно повідомити співробітника лікарні, якщо у Вас виникли проблеми з диханням, щоб лікування було розпочато якнайшвидше.

Якщо Ви повертаєтеся додому після переливання, попросіть співробітника лікарні надати Вам інформацію, на які явища слід звертати увагу та до кого можна звернутися за підтримкою і порадою, якщо у Вас з'являться будь-які симптоми.

Інфекція

Компоненти крові здають здорові добровольці, не отримуючи за це платню, і ризик потраплення інфікованої одиниці крові у систему кровопостачання Великої Британії надзвичайно низький. Донори заповнюють анкету щодо стану свого здоров'я кожного разу, коли вони здають кров, а донорську кров щоразу перевіряють на низку потенційних інфекцій, включно з гепатитами В, С і Е, а також ВІЛ. Це робить шанс передачі будь-якої інфекції дуже низьким, але цей ризик неможливо повністю усунути.

- Ризик того, що тест не виявить одиницю крові, яка містить значну вірусну інфекцію, становить менше ніж 1 на мільйон (для гепатиту В – менше ніж 1 на 1 мільйон; для ВІЛ і гепатиту С – менше ніж 1 на 10 мільйонів)

- Імовірність заразитися варіантом хвороби Кройцфельда-Якоба (вХКЯ) від переливання дуже мала; незважаючи на це, ми виключаємо донорів, які можуть мати вищий ризик розвитку вХКЯ. **З цієї причини кожен, хто отримувач переливання крові або будь-якого іншого компонента крові з 1980 року, наразі не може здавати кров або компоненти крові**
- Бактерії можуть спричинити контамінацію еритроцитів та інших компонентів крові. Це може викликати небезпечну реакцію у будь-яких пацієнтів, які отримали контаміновані одиниці продуктів крові. Ми докладаємо всіх зусиль, щоб цього не сталося, і тепер ризики цього явища близькі до ризиків інших інфекцій, перелічених вище.

Ускладнення, пов'язані з довгостроковим переливанням

Деякі пацієнти є залежними від переливання крові протягом тривалих періодів. До них належать пацієнти з таласемією, серповидно-клітинною анемією або недостатністю кісткового мозку. Багатократні переливання можуть зробити пацієнтів більш вразливими до таких ускладнень, як перенасичення організму залізом і утворення антитіл. Співробітники лікарні можуть надати Вам інформацію стосовно того, як можна зменшити ці ризики, а також про будь-які доступні методи лікування.

Чи можу я здати свою кров для своєї дитини або родича?

Ні, не можете, оскільки існують певні ризики, пов'язані з переливанням крові від родичів, що робить таке донорство більш небезпечним, ніж отримання крові від осіб, що не є родичами.

Проблеми, які стосуються конкретно Вас

Медики, які надають Вам допомогу, повинні обговорити з Вами будь-які інші ризики або проблеми, важливі саме для Вас. **Вони можуть включати:**

- Вплив на Ваші інші проблеми зі здоров'ям,
- вплив на майбутні варіанти лікування
- релігійні та інші міркування, не пов'язані зі здоров'ям
- страх перед голками, занепокоєння щодо можливості знепритомніти, побачивши кров, або поганий досвід з переливанням крові у минулому
- Медики, які надають Вам допомогу, рекомендують застосування спеціальних компонентів крові, виходячи з кількох факторів, пов'язаних з Вашим лікуванням або Вашим станом.

Перш ніж надати згоду на переливання, чи розумієте Ви, навіщо Вам потрібне переливання крові? Чи знаєте Ви відповіді на ці запитання?

Якою є користь для мене від переливання крові?

Якими є ризики переливання?

Чи є альтернативні методи лікування, які я можу спробувати?

Що станеться, якщо я нічого не робитиму?

Будь ласка, повідомте медиків, які надають Вам допомогу, про будь-які свої занепокоєння. Важливо поділитися цими турботами чи занепокоєннями; вони не вважатимуть ці страхи тривіальними або неважливими.

Обов'язок щодо відвертості

Служба переливання крові Великої Британії дотримується законодавства про обов'язок щодо відвертості. Це означає, що ми будемо діяти відкрито та прозоро, якщо станеться несподівана або ненавмисна подія, яка, ймовірно, спричинила шкоду або смерть, безпосередньо пов'язані з переливанням. Для отримання додаткової інформації, будь ласка, зверніться до медиків, які надають Вам допомогу, або відвідайте веб-сайт: **-Duty of candour - GOV.UK (www.gov.uk)**

Як зв'язатися з нами

Ця брошура була підготовлена Мережею переливання крові Великої Британії та Ірландії від імені Служби забезпечення крові для Великої Британії (4 UK Blood Services). Цю публікацію може бути надано великим шрифтом, шрифтом Брайля (лише англійською), у вигляді аудіозапису та різними мовами. Будь ласка, зверніться за електронною адресою **nss.equalitydiversity@nhs.scot**, якщо Вам потрібна ця брошура в іншому форматі.

Шотландія

Для перезамовлення
Через систему PECOS – найменування
№ NATL-146

№ посилання **NATL146 02**

Дата публікації **01.07.21**

Дата перегляду **01.07.24**

Дата набрання чинності: **01.07.21**

